

Tee Itse

VAIKEUSASTE:

Metrolaattoja on hiukan haastavampi saumata kuin tavallisia laattoja.

AJANKÄYTTÖ:

Noin 1–2 päivää (riippuen laatoitusala)

HINTA:

Noin 40–100 €/m²

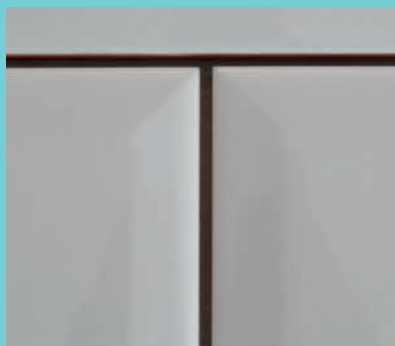

Laatoitus näyttää erityisen elävältä, kun valo heijastuu kaakeleiden viistopintoihin.

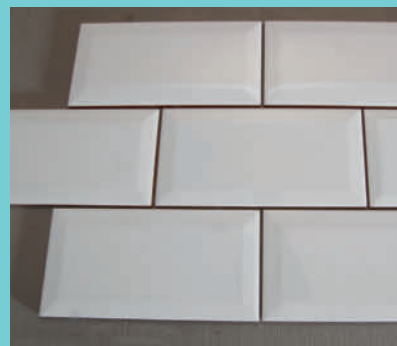
Kaakeleita käytettiin Pariisin metroasemilla

Fasettiviistetyt **erikoispitkät kaakelit** saivat "metrokaakeli"-nimensä Pariisin metroasemilta, joissa tätä kaakelimallia käytettiin. Tämän jälkeen mallia alettiin käyttää muuallakin. Sen erikoispiirteinä ovat muotoon puristetut reunat, joista **valo heijastuu kauniisti**, mikä tekee seinäpinnasta tavanomaista kaakelia elävämmän näköisen.

Metrolaatat on puristettu muotoonsa, ennen kuin ne on poltettu, eikä niitä ole poltettu koviksi. Ne pitävät hyvin muotoonsa ja ovat täysin yhdenmukaisia ja -kokoisia.

Metrolaattojen erikoisuutena ovat niiden muotoon puristetut reunat.

Etäämmältä katsomalla huomaa selvästi valon leikkivän laatan reunoilla.

LAATOITA VANHAN AJAN TYYYLIIN

Näissä kaakeleissa on poikkeuksellisesti viistereunat, jotka heijastavat valoa erityisen kauniisti – maalattujen peiliovien tapaan.

Kaakelit ja laatat ovat yleensä pinnaltaan sileitä kuin pannukakut, mutta joidenkin perinteisten kaakeleiden (esim. Gysingen kaakelit) kaikki reunat on viistetty niin, että ne heijastavat valoa hyvin erikoisella tavalla. Koko seinä näyttää elävämmältä. Tällaisia kaakeleita on käytetty perinteisesti Pariisin metroasemilla (mistä nimitys metrokaakeli), ja nyt ne tekevät jälleen tuloaan myös yksityiskotien keittiöihin.

Kaikista reunoistaan viistettyjen laattojen etuna on, että upeaan lopputulokseen pääsy ei vaadi täysin tasaista alustaa. Viistereunat nimittäin peittävät hiukan eri tasossa olevien laattojen epätasaisuutta, toisin kuin tavallisia sileitä laattoja käytettäessä, jotka paljastavat alustan epätasaisuudet selvästi.

Laattojen viistot reunat vaikeuttavat kuitenkin niiden saumaamisesta verrattuna sileiden laattojen saumaamiseen, mutta työ ei toki ole mahdoton, se vain vaatii hiukan ylimääräistä huolellisuutta.

Valmistele työ

Asennamme kaakelit nyt keittiöön, kahden pöytätason väliin kohtaan, jossa on aukko liesituulettimelle. Aukko kohtaan on kiinnitettävä lista, jonka mukaan laatoitusta voidaan työstää.

Laattoja kannattaa koesovittaa ennen kuin ryhtyy töihin. Näin näkee hyvin, miten laatat olisi paras asentaa, ja miltä lopputulos todennäköisesti näyttää.

Jotta saumoista saataisiin saman levyiset, pystysaumoissa käytetään saumaristikoida ja vaakasaumoissa saumanarua. Tässä kohteessa saumojen leveys on 3 mm. Pöydälle pannaan asennuksen ajaksi kovalevy, jonka yläpuolelle laatat asennetaan. Näin rajalinjaan jää sauma, kun levy poistetaan.

1 Seinään kiinnitetään lista liesituulettimen linjaan. Tämän ansiosta laatoille saadaan reuna, josta asennus voidaan aloittaa. Lista asennetaan liesituulettimen aukon molemmin puolin levitettyjen kovalevyjen linjaan, jotta saumalle jää tilaa.

2 Tee koeasennus, jotta näet, miten laatoitus sijoittuu. Asenna seinään rivi laattoja ja pane laattojen väliin saumaristikot. Tässä kohteessa toiseen seinäkulmaan tulee kokonainen laatta ja toiseen puolikas. Laatan päätykohtaan piirretään pystyviiva.

Asenna laatat

Laastia voi työstää noin 20 minuuttia, joten sitä kannattaa levittää vähän kerrallaan.

1 Levitä seinään laastia teräslastalla. Merkitse alue maalarinteipillä laatoituksen mukaan, jotta näet, mihin laastia on levitettävä. Laatoita 2–4 laattariviä kerrallaan seinän pituudesta riippuen.

2 Vedä laastipinta 4 mm:n hammaslastalla ja pidä lastaa noin 60 asteen kulmassa seinään nähden. Kokeile painaa laatta laastiin ja poista se jälleen. Jos laasti peittää 4/5 laatan takapinnasta, laastia on sopiva määrä.

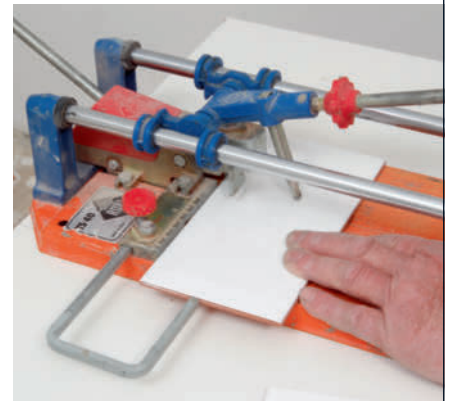
3 Asenna nyt ensimmäinen laattarivi. Asenna laatat kovalevykaistaleen päälle, jotta laatoituksen ja pöytälevyn väliin jää saumavara. Paina laatat paikoilleen ja pane niiden väliin laattaristikot.

4 Ohjaa vaakasaumoja saumanarulla. Kun pääset laattarivin päähän, paina rivin päälle saumanaru ja kiristä sitä samalla, kun painat seuraavan laattarivin laattoja laastiin.

5 Jatka laatoittamista. Tarkista joka kolmannen rivin jälkeen, ovatko rivit suorassa asettamalla vesivaaka laattojen yläreunan päälle. Jos rivit ovat suorat, paina ne laastiin ja jatka laatoitusta.

6 Leikkaa laattoja tavallisella laattaleikkurilla. Ole huolellinen, kun painat leikkuurissa viistoreunan lähellä. Voit leikata laatat myös kulmahiomakoneen timanttileikkulaikalla.

Saumaa laatat

Laatoituksen voi saumata vuorokauden kuluttua. Koska metrolaatoissa on viistot reunat, saumalaastia on hiukan vaikeampi painaa saumoihin, joten työssä on oltava tarkkana. Viistoreunojen leveät saumat saattavat näyttää huolestuttavan leveiltä saumausvaiheessa. Valtaosa laastista on kuitenkin ylimääräistä ja sen saa pois kostealla vaahtomuovilas-talla. Käytä pientä sientä, jotta saat laastin tiiviisti saumojen pohjalle asti ja saumoista täysin yhdenmukaiset.

Me saumaamme harmaalla saumalaastilla, johon on sekoitettu mustaa. Näin saumoista tulee tummat, kuten metroasemien laatoituksissa alunperin oli tapana.

1 Saumaa laattavälit. Suojaa alueen reunat ensin suojateipillä. Sekoita saumalaastiin vettä ja levitä se kumilastalla tai -hiertimellä. Vedä saumalaastia alhaalta ylöspäin hiukan vinosti saumojen yli.

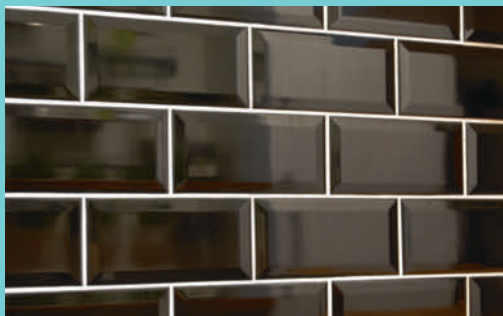

2 Poista ylimääräinen laasti kostealla vaahtomuovilas-talla. Kostuta lastaa usein puhtaaseen veteen ja vedä se laastisangon rullien yli, jotta se ei jää liian märäksi laattojen puhdistamista varten.

Metrolaattoja erivärisinä ja erikokoisina

Alkuperäiset metroasemien laatat olivat kooltaan 7,5 x 15 cm, siis kaksi kertaa korkeuttaan pidempiä. Nykyään niitä saa muunkin kokoisina, esim. 10 x 20 cm, kuten tässä kohteessa. Koosta riippumatta laatan pituus on yleensä 2 kertaa sen leveys.

Kaakeleita saa tilauksesta myös esim. mustina ja punaisina. Niitä saa myös puolikkaina, mikä helpottaa kaakelien asennusta ja sommittelua.

Tältä näyttävät mustat metrolaatat. Reunat heijastavat valoa, joten ne eivät näytä niin tummilta.

Laatoista voi muodostaa myös kuvioita eri värejä yhdistämällä.

TARVIKELUETTELO

Tarvikkeet

- Viistettyä "metrolaattoja", 10 x 20 cm ja 10 x 10 cm (mm. antiikkiverstas.com, kaakelikeskus.fi)
- Laattalaastia
- Saumalaastia, harmaa ja musta
- 3,2 mm:n kovalevy
- 3 mm:n saumaristikoida ja saumanarua
- Suojateippiä
- Saumamassaa (esim. Sikaflex 11FC)
- Laattaöljyä

Erikoistyökalut

- Laattaleikkuri
- 4 mm:n hammaslasta • Teräslasta
- Kumilasta ja vaahtomuovilasta, sieni

3 Muotoile saumat pienellä kostealla sienellä. Leikkaa sieni niin, että pääset sillä saumoihin. Kun saumat ovat tiiviit, pyyhi laatat kuivalla liinalla niin, että niistä tulee kiiltävät. Saumaa lopuksi seinän ja pöytälevyn väli.

VINKKI

Kyllästä saumat laattaöljyllä, ennen kuin otat laatat käyttöön. Tämä on tärkeää erityisesti keittiössä. Kun saumaan on imeytynyt rasvaa, sitä ei enää saa pois.

Tummat saumat korostavat laattoja. Laatat asennettiin metroasemille sementillä, jolloin saumoista tuli lähes mustat. Yritimme luoda samanlaisen vaikutelman.